

Modern
Türk Edebiyatında
BURSA

Sevgül Türkmenoğlu

Ankara 2023

Modern Türk Edebiyatında Bursa

Yazar

Sevgül Türkmenoğlu

ISBN: 978-625-6444-01-0

1. Baskı

Mart, 2023 / Ankara

Yayın Sertifika No: 46683

Matbaa Sertifika No: 46682

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 467

Web: grafikeryayin.com

Kapak, Sayfa Tasarımı,

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık

Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Ođuzlar Mahallesi

1396. Cadde No: 6/A

06520 Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail: grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

Kitabın hukuksal ve bilimsel sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	15
KISALTMALAR.....	19
GİRİŞ.....	21

BİRİNCİ BÖLÜM TARİH

1. TARİH BOYUNCA BURSA.....	27
1.1. ŞEHRİN İSMİ.....	27
1.2. BURSA'NIN GEÇİRDİĞİ TARİHİ SÜREÇLER.....	28
1.2.1. Bizans Döneminde Bursa.....	28
1.2.2. Bursa'nın Fethi.....	29
1.2.2.1. Osman Gazi'nin Vasiyeti.....	30
1.2.3. Bir Osmanlı Şehri Olarak Bursa.....	31
1.2.3.1. Osmanlı Şehri Bursa'ya Olumlu Bakış.....	35
1.2.3.2. Osmanlı Şehri Bursa'ya Olumsuz Bakış.....	37
1.2.4. Timur'un Bursa'yı Yağmalaması.....	41
1.2.5. Varna Savaşı Sırasında Bursa.....	42
1.2.6. Bursa'nın İşgali.....	43
1.2.6.1. İşgalden Kısa Bir Süre Öncesi ve Yunan İşgalinin Başlaması.....	43
1.2.6.2. İşgal Sonrası Bursa'nın Boşaltılması ve Göç Kafileleri.....	48
1.2.6.3. İşgal Sırasında Bursa'nın Durumu.....	50
1.2.6.4. TBMM'nin Bursa'nın İşgaline Tepkisi.....	52

1.2.6.5. Pûşide-i Siyah.....	54
1.2.6.6. Halkın İşğale Tepkisi.....	56
1.2.6.6.1. İşgal Döneminde Millî Mücadele'ye Destek Verenler.....	56
1.2.6.6.2. Millî Mücadele Karşıtları.....	57
1.2.6.7. Savaş Devam Ederken Olayların Seyri.....	58
1.2.6.8. İnegöl'ün Yakılması.....	59
1.2.6.9. Yunan Mezalimi.....	60
1.2.6.10. Millî Mücadele'ye Karşı Olan Çeteler ve Ayaklanmalar.....	61
1.2.6.10.1. Anzavur İsyanı.....	61
1.2.6.10.2. Çerkes Ethem İsyanı.....	63
1.2.7. Bursa'nın İşgalden Kurtuluşu.....	63
1.2.8. Tarihte Bursa Yangınları.....	65

İKİNCİ BÖLÜM

TABIAT

1. BURSA'NIN ZENGİN TABİATI.....	67
1.1. Dört Mevsim Yeşil Bursa.....	67
1.1.1. Bursa'nın Mevsimleri.....	71
1.1.1.1. Şeftali Mevsimi: İlkbahar.....	72
1.1.1.2. Bursa'nın Bunaltıcı Yazı.....	74
1.1.1.3. Lodosun Mevsimi Sonbahar.....	76
1.1.1.4. Bursa'da Kış.....	76
1.2. Bursa'da Günün Farklı Vakitleri.....	78
1.2.1. Sabah.....	78
1.2.2. Günbatımı.....	78
1.2.3. Gece.....	79
1.3. Bursa'nın Önemli Tabiat Varlıkları.....	80
1.3.1. Uludağ.....	80
1.3.1.1. İsim Bağlamında Uludağ.....	80

1.3.1.2. Uludağ'ın Uzaktan Görünüşü/ Heybeti	81
1.3.1.3. Uludağ'a Çıkarırken Genel Manzara	82
1.3.1.4. Farklı Mevsimlerde Uludağ	84
1.3.1.4.1. İlkbahar	84
1.3.1.4.2. Yaz	85
1.3.1.4.3. Sonbahar	86
1.3.1.4.4. Kış	86
1.3.1.5. Günün Farklı Saatlerinde Uludağ	87
1.3.1.5.1. Gündoğumu	87
1.3.1.5.2. Günbatımı	87
1.3.1.5.3. Uludağ'da Gece	88
1.3.1.6. Eğlence ve Sağlık Turizmi Merkezi Olarak Uludağ	88
1.3.1.7. Uludağ'a Duyulan Sevgi	91
1.3.1.8. Uludağ'a Metaforik Yaklaşım	92
1.3.2. Bursa Ovası	93
1.3.3. Bursa Kaplıcaları	98
1.3.3.1. Kaplıcalara Gidiş Amacı	99
1.3.3.1.1. Tatil Yapmak İçin Gidenler	99
1.3.3.1.2. Sağlık Turizmi İçin Gidenler	101
1.3.3.2. Bursa'nın Ünlü Kaplıcaları	102
1.3.3.2.1. Eski Hamamlar (Armutlu Hamamı)	102
1.3.3.2.2. Hüsnügüzel Kaplıcaları	104
1.3.3.2.3. Oylat Kaplıcaları	105
1.3.4. Domaniç Dağları	105
1.3.5. Gazi Yaylası	106
1.3.6. Apolyont (Uluabat) Gölü	106
1.3.7. Karınca Deresi	107
1.3.8. Karsak Deresi	108
1.3.9. Nilüfer Çayı	108

1.4. BURSA FLORASINA AİT UNSURLAR.....	110
1.4.1. Şeftali.....	110
1.4.2. Kestane.....	111
1.4.3. Zeytin.....	112
1.4.4. Kiraz.....	112
1.4.5. Bursa Çınarları.....	113
1.4.5.1. İnkaya Çınarı.....	114
1.4.5.2. Duaçınarı.....	115

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MEKÂN

1. BURSA'NIN İLÇELERİ.....	117
1.1. GEMLİK.....	117
1.1.1. Gemlik'in Doğası.....	117
1.1.2. Gemlik Körfezi.....	118
1.2. İNEGÖL.....	123
1.3. İZNİK.....	125
1.3.1. İznik'in Tarihi Kapısı: Lefke Kapısı.....	126
1.3.2. İznik Gölü.....	126
1.4. ORHANGAZİ.....	127
1.5. MUDANYA.....	128
2. BURSA'YA BAĞLI SEMT, MAHALLE, SOKAK, CADDE VE KÖYLER.....	130
2.1. SEMTLER.....	130
2.1.1. Çekirge.....	130
2.1.2. Bademli.....	131
2.1.3. Elmasbahçeler.....	132
2.1.4. Emirsultan.....	132
2.1.5. Gökdere.....	132
2.1.5.1. Irgandı Köprüsü.....	132

2.1.6. Muradiye	133
2.1.7. Setbaşı	134
2.1.7.1. Setbaşı Köprüsü	135
2.1.8. Tophane	136
2.1.9. Yeşil	137
2.2. MAHALLELER	138
2.2.1. Demirkapı Mahallesi	138
2.2.2. Kamberler Mahallesi	139
2.2.3. Kuruçeşme (Yahudilik) Mahallesi	140
2.2.4. Miskinler Mahallesi	140
2.2.5. Tatar Mahallesi	141
2.3. SOKAK VE CADDELER	141
2.3.1. Arap Şükrü Sokağı	141
2.3.2. Çinkolu Kahve Sokağı	142
2.3.3. Gazcılar Caddesi	143
2.4. KÖYLER	143
2.4.1. Babasultan Köyü	145
2.4.2. Çongara Köyü	145
2.4.3. Cumalıkızık Köyü	145
2.4.4. Çöreler Köyü	146
2.4.5. Filadar (Gündoğdu) Köyü	147
2.4.6. Misi Köyü	147
2.4.7. Muhacir Köyleri	147
2.4.8. Zeyniler Köyü	147
3. BURSA'NIN MEKÂNLARI	148
3.1. KAMUSAL MEKÂNLAR	148
3.1.1. Camiler	148
3.1.1.1. Ulu Cami	149
3.1.1.2. Yeşil Cami	153
3.1.1.3. Yıldırım Camii	155

3.1.1.4. Emir Sultan Camii.....	156
3.1.1.5. Çamaşırlık Camii.....	157
3.1.1.6. Eşrefoğlu Camii.....	158
3.1.1.7. İznik Ayasofya Camii.....	158
3.1.1.8. Diğer Camiler.....	159
3.1.2. Hapishaneler.....	159
3.1.2.1. Bursa Hapishanesi,.....	159
3.1.3. Okullar.....	166
3.1.3.1. Işıklar Askeri Lisesi.....	166
3.1.3.2. Kız Muallim Mektebi.....	167
3.1.3.3. İpekçilik Enstitüsü (Harir Dârüttalimi).....	167
3.1.3.4. Bursa Erkek Lisesi (Mekteb-i İdadi-i Mülki).....	168
3.1.4. Tiyatrolar.....	168
3.1.4.1. Bursa Şark Tiyatrosu.....	168
3.1.4.2. Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu.....	169
3.1.5. Türbe ve İmaretler.....	170
3.1.5.1. Cem Sultan Türbesi.....	170
3.1.5.2. Emir Sultan Türbesi.....	170
3.1.5.3. Gümüşlü Kümbet (Osman Gazi Türbesi).....	171
3.1.5.4. Hüdavendigâr Türbesi.....	171
3.1.5.5. Muradiye (Sultan İkinci Murad) Türbesi.....	172
3.1.5.6. Süleyman Çelebi Türbesi.....	173
3.1.5.7. Timurtaş Paşa (Kara Demirtaş Paşa) Türbesi.....	173
3.1.5.8. Yeşil Türbe (Çelebi Mehmet Türbesi).....	173
3.1.5.9. Yunus Emre'nin Kabri.....	175
3.1.5.10. Nilüfer Hatun İmareti.....	176

3.1.6. Yabancı Mabetler	176
3.1.6.1. Geruş Sinagogu	176
3.1.6.2. Gümüşlü Manastırı	176
3.1.7. Ahz-ı Asker Şubesi	176
3.1.8. Bank-ı Osmanî	177
3.1.9. Bursa Belediye Binası (Eski Belediye Binası)	177
3.1.10. Günümüze Ulaşmayan Bir Mekân: Bursa Sarayı	178
3.2. SOSYAL MEKÂNLAR	178
3.2.1. Kahvehaneler	178
3.2.1.1. Belediye Bahçesi	178
3.2.1.2. Mahfel Kahvesi	179
3.2.1.3. Yeşil Kahvesi	179
3.2.2. Oteller	181
3.2.2.1. Issız Han	181
3.2.2.2. Servinaz Oteli	181
3.2.2.3. Ferahfeza (Gönlüferah) Otel	183
3.2.2.4. Osmaniye Oteli	183
3.2.2.5. Suadiye Oteli	183
3.3. TİCARİ MEKÂNLAR	184
3.3.1. Çarşılar	184
3.3.1.1. Bedesten	184
3.3.1.2. Kapalı Çarşı	185
3.3.1.3. Koza Han	186
3.3.1.4. Uzun Çarşı	187
3.4. ÖZEL MEKÂNLAR	187
3.4.1. Eski Bursa Evleri	187
3.4.1.1. Eski Bursa Evleri'nin Bir Mazi Hatırlatıcısı Olarak Kullanımı	191

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SANAYİ VE TİCARET

1.	SANAYİ VE TİCARET ŞEHİRİ BURSA.....	193
1.1.	BURSA'DA AHİLİK TEŞKİLATI.....	196
1.1.1.	Ahiliğin Kadın Kolu: Bacıyân-ı Rum.....	198
1.2.	BURSA'NIN EN ÖNEMLİ TİCARİ FAALİYETİ: İPEKÇİLİK.....	199
1.2.1.	Bursa'daki Kozahaneler.....	201
1.2.2.	İpeğin Üretim Süreci.....	203
1.2.3.	İpeğin Sosyal Hayatta Yeri ve Kullanımı.....	203
1.3.	BURSA'DAKİ FABRİKALAR.....	205
1.3.1.	İpek Fabrikaları.....	205
1.3.2.	Merinos Fabrikası.....	207
1.4.	SANAYİLEŞMENİN GETİRDİĞİ OLUMSUZLUKLAR: BURSA'NIN DOKUSUNUN BOZULMASI.....	208
1.4.1.	Plansız Yapılaşma/ Betonlaşma.....	208
1.4.2.	Trafik Sorunu.....	210

BEŞİNCİ BÖLÜM ŞEHİR, İNSAN VE KÜLTÜR

1.	BURSA'YA MAL OLMUŞ ŞAHSİYETLER.....	211
1.1.	FİĞÜR ŞAHSİYETLER.....	211
1.1.1.	Abdal Murad ve Abdal Musa.....	211
1.1.2.	Geyikli Baba.....	211
1.1.3.	Karagöz ve Hacivat.....	212
1.1.4.	Konuralp.....	214
1.2.	DEVLET ADAMLARI.....	214
1.2.1.	Orhan Gazi.....	214
1.2.2.	Bursa'da Görev Yapmış Valiler.....	214
1.2.2.1.	Ahmet Vefik Paşa.....	214

1.2.2.2. Gümülcineli İsmail Bey.....	215
1.2.2.3. Nemrut (Kürt) Mustafa Paşa.....	216
1.2.2.4. Haşim İşcan.....	218
2. BURSA'YE YERLEŞMİŞ MUHACİRLER.....	219
2.1. Doksan Üç Harbi Sırasında Bursa'ya Göç Edenler.....	219
2.2. Balkan Savaşları Sırasında Bursa'ya Göç Edenler.....	220
2.3. Milli Mücadele Döneminde Bursa'ya Göç Edenler.....	221
2.4. Bosna Savaşı Sırasında Bursa'ya Göç Edenler.....	222
2.5. Bursa'da Muhacirlerin Oluşturduğu Mahalle ve Köyler.....	222
3. KÜLTÜREL HAYAT.....	222
3.1. BURSA'DA KÜLTÜREL HAYATA VE SANATA DAİR UNSURLAR.....	222
3.1.1. Bursa'da Basın.....	222
3.1.1.1. Hüdavendigâr Gazetesi.....	223
3.1.1.2. Yeni Bursa Gazetesi.....	223
3.1.2. Bursa'da El Sanatları.....	224
3.1.2.1. Bursa Bıçağı.....	224
3.1.2.1.1. Bıçağın Tipolojisi.....	225
3.1.2.1.2. Bıçak Ustaları.....	225
3.1.2.1.3. Bursa Bıçağının Kullanıcıları.....	226
3.1.2.1.4. Bursa Bıçağının Kullanıldığı Yerler.....	228
3.1.2.2. Dokumacılık.....	228
3.1.2.2.1. Dokuma Ürünlerinin Kullanım Alanları.....	229
3.1.2.3. Çinicilik.....	231

3.2. BURSA'DA GÜNDELİK HAYAT.....	232
3.2.1. Gelenek ve Görenek.....	232
3.2.1.1. Evlilik ve Düğün.....	232
3.2.1.2. Batıl İnançlar.....	233
3.2.1.3. Çocuk Oyunları.....	235
3.2.2. Ulaşım.....	235
3.2.2.1. Kara Ulaşımı.....	236
3.2.2.1.1. Kupa Arabası.....	236
3.2.2.1.2. Lando.....	236
3.2.2.1.3. Otobüs.....	237
3.2.2.1.4. Tren.....	238
3.2.2.2. Deniz Ulaşımı.....	238
3.2.2.2.1. Mudanya Vapuru.....	238
3.2.2.2.2. Nilüfer Vapuru.....	239
14 SONUÇ.....	241
KAYNAKÇA.....	249

ÖNSÖZ

Modern Türk Edebiyatı'nın teşekkül devresi 19. yüzyılın sonlarına denk gelir. 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı ile toplumun her alanında olduğu gibi edebiyatta da büyük bir modernleşme sürecine girilir. Roman, hikâye gibi türlerin ilk örnekleri verilmeye başlanır; şiirde batılı formlar denenir, tiyatro eserleri yazılır. Edebiyatı yalnızca şekil bakımından değil, içerik olarak da bir değişim görülür, işlenen konular değişir. Batılı ve modern bir hayat tarzının her geçen gün öne çıktığı Osmanlı toplumunda artık edebiyatın ana mekânı şehirdir. Modern edebiyatın ilk örnekleri verilirken bu şehir hep İstanbul olmuş, İstanbul dışına neredeyse hiç çıkmamıştır. İlk kez Anadolu'ya yönelişin yoğun bir biçimde başlamasında kırılma noktası, Millî Mücadele olmuştur. Anadolu, edebi eserlerde işlendikçe modern edebiyat için de mekân bağlamında İstanbul'a alternatif olacak yeni bir alan açılmıştır. Böylece Anadolu'yu eserler aracılığıyla daha yakından tanıma imkânı doğmuştur.

İstanbul dışında mekân olarak modern edebiyatta yer bulan Anadolu şehirlerinden biri de Bursa'dır. Bursa, Orhan Gazi tarafından fethedildikten sonra Osmanlı'ya başkentlik yapmaya başlamış ve payitaht olduğu zaman içinde mimarisıyla, zengin tabiatıyla, ticari faaliyetleriyle Osmanlı'dan izler taşıyan önemli bir şehre dönüşmüştür. Cumhuriyet'in ilanından sonra ise daha modern bir çehre ile sanayi ve ticarete ivme kazanarak bu varlığını devam ettirmiştir.

Bursa, modern Türk edebiyatına birçok yönüyle konu olur. Tarih boyunca yaşadığı süreçler, mimarisi, doğası,

bir ticaret merkezi olması incelediğimiz eserlerde en sık rastladığımız yönler oldu. Bursa'yı diğer Anadolu şehirlerinden ayıran en belirgin özellik Roma, Bizans, Osmanlı gibi imparatorlukların önemli şehirlerinden biri olmasıdır. Bu durum, şüphesiz, şehrin mimarisine ve sosyo-kültürel dokusuna yansımıştır. Bursa edebi eserlerde, arkasında zengin bir birikimle belirir; yalnızca fiziki yönüyle değil tarihi, kültürel yapısı, gündelik yaşamı, bir zihniyetin teşekkül merkezi olarak da işlenir.

Bu çalışmada köklü bir geçmişe sahip, birçok imparatorluğa ev sahipliği yapmış olan Bursa'nın şehir dokusu; roman, hikâye, şiir, deneme, gezi yazısı, mektup, anı türlerinde yazılmış eserlerde aranmaya çalışılmıştır. Bunun için Bursa hakkında yazılmış birçok çalışma okunmuş, yoğun bir bibliyografik tarama yapılmıştır. Uzun soluklu bir veri toplama süreci boyunca okunan birçok edebi eser içinden 76 roman, 52 hikâye, 209 şiir, 7 deneme, 2 gezi yazısı, 1 anı ve 1 mektup türünde eser tespit edilmiştir.

Çalışmada, metin içi kaynak gösteriminde APA stili kullanılmıştır. Ancak çalışmanın ana malzemesini teşkil eden eser yelpazesi hem tür olarak hem de sayı olarak geniş olduğu için (özellikle şiirlerin metin içi gösteriminde) büyük bir karışıklık yaşanacaktı. Bu muhtemel karışıklığın önüne geçmek amacıyla çalışmaya esas olan eserler metin içinde gösterilirken yazar ismi, eser ismi ve yayım yılı tam açılımlı olarak gösterilmiştir. Buna göre roman, deneme, anı, gezi yazısı ve mektup türündeki eserlerin metin içi gösteriminde yazar ismi, eser ismi, yayım yılı, sayfa numarası; şiir ve hikâyenin metin içi gösteriminde ise yazar ismi, şiirin/hikâyenin ismi, şiirin/hikâyenin yer aldığı eserin ismi, yayım yılı ve sayfa numarası tam açılımlı olarak verilmiştir. Yararlanılan kaynaklar ise, APA sisteminin standart metin içi gösterimine uygun bir şekilde gösterilmiştir.

Çalışma, *Giriş* bölümünün ardından, *Tarih*, *Tabiat*, *Mekân*, *Sanayi ve Ticaret*; *Şehir*, *İnsan ve Kültür* olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm olan *Tarih* başlığı altında Bursa'nın tarih boyunca geçirdiği aşamalara, eserlerde geçtiği kadarıyla, yer verilmiştir. *Tabiat* başlığını taşıyan ikinci bölümde, Bursa'nın tabiat varlıkları; üçüncü bölüm olan *Mekân* başlığında Bursa'nın ilçe, mahalle, sokak, cadde, köy gibi temel yerleşim alanları ile sosyal, ticari, kamusal mekânları ele alınmıştır. Dördüncü bölüm olan *Sanayi ve Ticaret* başlığı altında, her dönem önemli bir ticaret merkezi olan Bursa'nın ticari faaliyetleri ele alınmış, ayrıca bu ticari faaliyetlerin şehre olumlu ve olumsuz yansımalarına yer verilmiştir. *Şehir*, *İnsan ve Kültür* adlı beşinci ve son bölümde ise Bursa'nın figür olarak öne çıkan şahsiyetlerine, şehre katkı sunan yöneticilere, devlet adamlarına; Bursa'nın sosyal, kültürel ve gündelik hayatından edebi eserlere yansıyan ayrıntılara yer verilmiştir.

Çalışmanın kaynakça kısmı, çalışmaya esas olan kaynaklar ve yararlanılan kaynaklar olmak üzere iki şekilde düzenlenmiştir. Çalışmaya esas olan kaynaklar türlerine göre roman, hikâye, şiir, deneme, gezi yazısı, mektup, anı şeklinde ayrılarak gösterilmiştir.

Bu çalışma vesilesiyle akademik hayatımın en başından bugüne kadar yetişmemde büyük katkı ve emeği olan, fikir ve tecrübeleriyle her zaman yoluma ışık tutan, üzerimdeki emeğinin karşılığını hiçbir zaman ödeyemeyeceğim kıymetli hocam Prof. Dr. Yaşar Şenler'e teşekkür ederim. Bir diğer teşekkür de ulaşamadığım bazı kaynakları Ankara'dan temin ederek bana ulaştıran değerli amcam Celal Türkmenoğlu ve destekleriyle her zaman yanımda olan aileme...

Sevgül Türkmenoğlu

VAN-2023

KAYNAKÇA

1. Çalışmaya Esas Olan Kaynaklar

1.1. Romanlar

- Adivar, Halide Edip (2019), *Yeni Turan*, İstanbul: Can Yayınları.
- Ağaoğlu, Adalet (2019), *Fikrimin İnce Güllü*, İstanbul: Everest Yayınları.
- Ağaoğlu, Adalet (2019), *Ölmeye Yatmak*, İstanbul: Everest Yayınları.
- Ahmet Midhat Efendi (2000), *Bahtiyarlık*, (Haz. Nuri Sağlam), Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.
- Ahmet Midhat Efendi (2000), *Hayret*, (Haz. Nuri Sağlam), Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.
- Akmen, Sevim (1960), *Gonca Güller*, İzmir: Marifet Matbaası.
- Ayverdi, Samiha (1993), *Ateş Ağacı*, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- Benice, Ethem İzzet (1961), *Izdırap Çocuğu*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Buğra, Tarık (2018), *Küçük Ağa*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Buğra, Tarık (2019), *Osmancık*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Büyükarkın, Bekir (1967), *Tanyeri*, İstanbul: Hakan Yayınevi.
- Cumalı, Necati (2015), *Viran Dağlar*, İstanbul: Cumhuriyet Kitap.
- Çokum, Sevinç (1989), *Ağustos Başağı*, İstanbul: Cönk Yayınları.
- Çokum, Sevinç (t.y.), *Bizim Diyar*, İstanbul: Cönk Yayınları.
- Çokum, Sevinç (1985), *Hilal Görününce*, İstanbul: Cönk Yayınları.
- Çokum, Sevinç (1978), *Zor*, İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.

- Dinamo, Hasan İzzettin (1990), *Kutsal İsyan 4*, İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Dinamo, Hasan İzzettin (1990), *Kutsal İsyan 5*, İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Erol, Safiye (2001), *Ciğerdelen*, İstanbul: Kubbealti Neşriyatı.
- Erol, Safiye (2001), *Kadıköyü'nün Romanı*, İstanbul: Kubbealti Neşriyat.
- Ersen, Cavit (1972), *Ertuğrul Gazi Oğlu Osman Gazi*, İstanbul: Özyayın Matbaacılık.
- Fındıklı, Selma (1997), *Gözüm Yaşı Tuna Selidir Şimdi*, İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Fındıklı, Selma (1994), *Nereye Yüreğim*, İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Gündüz, Aka (1946), *Bir Şoförün Gizli Defteri*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gündüz, Aka (1974), *Dikmen Yıldızı*, İstanbul: Toker Yayınları.
- Gündüz, Aka (1928), *Odun Kokusu*, İstanbul: İkdam Matbaası.
- Gündüz, Aka (1945), *Sansaros*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Gündü, Aka (1990), *Üvey Ana*, İstanbul: Toker Yayınları.
- Güntekin, Reşat Nuri (2015), *Çalıküşu*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Güntekin, Reşat Nuri (t.y.), *Gizli El*, İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Güntekin, Reşat Nuri (t.y.), *Gökyüzü*, İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Güntekin Reşat Nuri (t.y.), *Miskinler Tekkesi*, İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Gürsakal, Necmi (2001), *Floransalı Karlo*, İstanbul: Everest Yayınları.
- Güzide Sabri (2021), *Yabangülü*, İstanbul: Maya Kitap.
- Halim, Güney (1932), *Gökmen*, İstanbul: Suhulet Kütüphanesi.
- Hisar, Abdülhak Şinasi (2011), *Fahim Bey ve Biz*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Işınsoy, Emine (2004), *Bukağı*, İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.

- İlhan, Attila (2004), *Reis Paşa*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- İzğören, Ahmet Şerif; Nacar, Ahmet (2013), *Sarı Siyah Bursa*, Bursa: İzğören Yayınları.
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri (1985), *Yaban*, İstanbul: İletişim Yayınları
- Kulin, Ayşe (2001), *Füreya*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kulin, Ayşe (1999), *Sevdalinka*, Remzi Kitabevi: İstanbul.
- Kuntay, Mithat Cemal (2011), *Üç İstanbul*, İstanbul: Oğlak Yayınları.
- Morkaya, Burhan Cahit (1932), *Bir Çatı Altında*, İstanbul: İkbâl Kitaphanesi.
- Morkaya, Burhan Cahit (1934), *Düнкülerin Romanı*, İstanbul: Kanaat Kütüphanesi.
- Nayır, Yaşar Nabi (1931), *Bir Kadın Söylüyor*, İstanbul: Muallim Ahmet Halit Kütüphanesi.
- Nazım Hikmet (1992), *Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim*, İstanbul: Adam Yayınları.
- Odman, Fakihe (1935), *Sevgi ve Saygı*, İstanbul: Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi.
- Orhan Kemal (2019), *72. Koşuş*, İstanbul: Everest Yayınları.
- Özakman, Turgut (2005), *Şu Çılgın Türkler*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Özdeş, Oğuz (1977), *Aşk İstiraptır*, İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Özdeş, Oğuz (1964), *Yavuz'un Pençesi*, İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Reşat, Sinan (1931), *Molla Mehmet*, İstanbul: Muallim Ahmet Halit Kütüphanesi.
- Safa, Peyami, (1976), *Sözde Kızlar*, İstanbul: Ötügen Neşriyat.
- Selami İzzet (1933), *Canım Ayşe*, İstanbul: Remzi Kitaphanesi.
- Selçuk, İlhan (1975), *Yüzbaşı Selahattin'in Romanı 2*, İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Sepetçioğlu, Mustafa Necati (1977), *Bu Atlı Geçide Gider*, İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Sepetçioğlu, Mustafa Necati (1980), *Geçitteki Ülke*, İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Sepetçioğlu, Mustafa Necati (1980), *Gündönümü*, İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Sepetçioğlu, Mustafa Necati (1989), *Üçler Yediler Kırklar*, İstanbul: İrfan Yayınevi.
- Sevengil, Refik Ahmet (1936), *Çıplaklar*, İstanbul: Vakıf Matbaası.
- Şapolyo, Enver Behnan (1953), *Fatih İstanbul Kapılarında*, İstanbul: Rafet Zaimler Yayınevi.
- Tahir, Kemal (2001), *Devlet Ana*, İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Tahir, Kemal (2001), *Yorgun Savaşçı*, İstanbul, Tekin Yayınevi.
- Tahirođlu, Tayyar (t.y), *Emin'in Ciđeri*, İzmir: Serkan Matbaacılık.
- Tahsin, Nur (1931), *Gözlerin Sırrı*, İstanbul: Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi.
- Tan, M. Turhan (2010), *Gönülden Gönüle*, İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (1998), *Huzur*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Tansu, Samih Nafiz (1957), *Yıldırım Beyazıt'ın Büyük Oğlu Emir Süleyman*, İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Tepedelenliođlu, Nizamettin Nazif (1944), *Kolkola*, İstanbul: Semih Lütfi Kitabevi.
- Tirişoğlu, Hulusi (1953), *Kara Abdurrahman*, İstanbul: Gün Basımevi.
- Tohumcu, Aslı (2014), *Ölü Reşat*, İstanbul: Doğan Kitap.
- Tuna, Yalçın (1936), *Akın Yolcuları*, İstanbul: Kader Basımevi.
- Ülken, Hilmi Ziya (2012), *Yarım Adam*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Vâ-Nû (1941), *Hayatımın Erkeđi*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Yesari, Mahmut (1935), *Kanlı Sır*, İstanbul: Kanaat Kütüphanesi.

1.2. Hikâyeler

- Adıvar Halide Edip (1982), “İzmir’den Bursa’ya”, *Türk’ün Ateşle İmtihanı*, İstanbul: Atlas Kitabevi.
- Adıvar, Halide Edip (1982), “Kalaba Köyü ve Hayvan Dostlarımız”, *Türk’ün Ateşle İmtihanı*, İstanbul: Atlas Kitabevi.
- Adıvar, Halide Edip (1991), “Türkiye’nin Kadınları Erzurumlu”, *Kubbeye Kalan Hoş Sada*, İstanbul: Atlas Kitabevi.
- Adıvar, Halide Edip; Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Falih Rıfkı Atay, Mehmet Asım (1980), “Mesut Bir Kasaba”, *İzmir’den Bursa’ya*, İstanbul: Atlas Kitabevi.
- Akbal, Oktay (2010), “Bursa’da Toulouse-Lautrec”, *Yalnızlık Bana Yasak*, İstanbul: Cumhuriyet Kitapları.
- Aktunç, Hulki (2003), “Atlar İçin Resimler”, *Toplu Öyküler 2*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ali, Sabahattin (2019), “Selam”, *Yeni Dünya*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Aras, Nursel (2014), “Dönüş”, *Öykülerde Bursa*, (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Balku, Yücel (2014), “Cevşen”, *Öykülerde Bursa*, (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Bilgiç, Şükrü (2014), “Tilki de Sanmış Ki Burada Herkes İnsan”, *Öykülerde Bursa*, (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Büke, Sevim (Müfide Ferit Tek), (1329), “Edirne’den Bursa’ya 1”, *Türk Yurdu*, Mayıs, Yıl:3, S:5
- Büke, Sevim (Müfide Ferit Tek), (1329), “Edirne’den Bursa’ya 2”, *Türk Yurdu*, Mayıs, Yıl:3, S:5
- Çokum, Sevinç (1987), “Ezan Çiçeği”, *Onlardan Kalan*, İstanbul: Cönk Yayınları.
- Erbil, Leyla (1983), “Vapur”, *Gecede*, İstanbul: Adam Yayıncılık.
- Füruzan (1996), “Temizlik Kolu”, *Benim Sinemalarım*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Güntekin, Reşat Nuri (2017), “Boyunduruk”, *Harabeleri Çiçeği/ Eski Ahbap*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.

- Güntekin, Reşat Nuri (2017), “Eski Ahbap”, *Harabeleri Çiçeği/Eski Ahbap*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Güntekin, Reşat Nuri, (t.y), “İri Yarı Delikanlı”, *Leyla ile Mecnun*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Güntekin, Reşat Nuri, (t.y), “Sesli Kayalar Çiftliği”, *Leyla ile Mecnun*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Güntekin, Reşat Nuri (1970), “Tanrı Misafiri”, *Tanrı Misafiri*, İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevi.
- Güntekin Reşat Nuri (t.y.), “Tehdit”, *Sönmüş Yıldızlar*, İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevi.
- Güntekin Reşat Nuri (t.y.), “Yalan”, *Sönmüş Yıldızlar*, İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevi.
- İleri, Selim (1971), *Pastırma Yazı*, İstanbul: Everest Yayınları.
- Karay, Refik Halit (2006), “Sus Payı”, *Memleket Hikâyeleri*, İstanbul: İnkılap Yayınları.
- 254 Karaosmanoğlu, Yakup Kadri (1990), “Muhacir Kerim Ağa”, *Milli Savaş Hikâyeleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Kavukçu, Cemil (2020), “İkizce”, *Mimozada Elli Gram*, İstanbul: Can Yayınları.
- Kavukçu, Cemil (2014), “İncir Ağacı ve Şimşirler”, *Aynadaki Zaman*, İstanbul: Can Yayınları.
- Kavukçu, Cemil (2020), “Kimse Dokunmuyor Bana Ama, Dokunmayın Bana Demek Hoşuma Gidiyor”, *Mimozada Elli Gram*, İstanbul: Can Yayınları.
- Keskin, Birol (1990), “Albatroslar”, *Albatroslar*, İstanbul: Belge Yayınları.
- Kutlu Mustafa (2018), “Molla Murat’ın Zuhuru”, *Tarla Kuşunun Sesi*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Kutlu, Mustafa (2014), “Nur”, *Nur*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Malhun, Saliha (2014), “Eski Sokaklar”, *Öykülerde Bursa*, (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

- Mengüşoğlu, Metin Önal (2014), “Seher Gezgini”, *Öykülerde Bursa*, (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Mert, Necati (2002), “Pardon Vallahi”, *Gönüller Küçüldü*, İstanbul: Gendaş Yayınları.
- Mungan, Murathan (2021), “Yakası Beyaz Kürklü Taba Rengi Kaban”, *Kadından Kentler*, İstanbul: Metis Yayınları.
- Müftüoğlu, Ahmet Hikmet (2012), “Turhan Nasıl Çıldırıldı?”, *Çağlayanlar*, İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayıncılık.
- Pala, Şafak (2014), “Nevres Abi”, *Öykülerde Bursa*, (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Pazarkaya, Yüksel (1977), “Yaşamaya Bak”, *Oturma İzni*, İstanbul: Derinlik Yayınları.
- Safa, Peyami (1980), “Anadolu’da Bir Gece”, *Hikâyeler*, İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Sait Faik (2010), “İpekli Mendil”, *Semaver*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Sait Faik (2001), “Köy Hocası ile Sığırtmac”, *Bütün Eserleri 2 (Şahmerdan, Lüzumsuz Adam)*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Sait Faik (2001), “Öyle Bir Hikâye”, *Bütün Eserleri 7 (Alemdağ’da Var Bir Yılan, Az Şekerli)*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Sait Faik (2001), “Zemberek”, *Bütün Eserleri 2 (Şahmerdan, Lüzumsuz Adam)*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Şahin, Osman (1996), “Muvakkat Koşusu”, *Kolları Bağlı Doğan*, İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Şakar, Cemal (2017), “Karşılaşma”, *Sular Tutuştuğunda*, İstanbul: İz Yayıncılık.
- Ömer Seyfettin, (2020), “Düşünme Zamanı”, *Bütün Hikâyeleri*, (Haz. Nazım Hikmet Polat), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ömer Seyfettin (2020), “Primo Türk Çocuğu I”, *Bütün Hikâyeleri*, (Haz. Nazım Hikmet Polat), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

- Özçelikçi, Fikri (2014), "Hayat Güzel", *Öykülerde Bursa* (Haz. Mustafa Başpınar), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Taner, Haldun (1994), "İznikli Leylek", *Bütün Hikâyeleri 3*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (t.y), "Geçmiş Zaman Elbiseleri", *Hikâyeler*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Topçu, Nurettin (2017), "Yıldırım'ın Huzurunda", *Taşralı*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Yılmaz, Durali (2009), "Alevi İftarında Abdal Musa Nefesi", *Tutunma*, İstanbul: Kapı Yayınları.

1.3. Şiirler

- Ahmet Necdet (1992), "İnegöl Hey İnegöl", *İnegöl Hey İnegöl*, İstanbul: Broy Yayınları.
- Aksoy, Ali (2016), "Bursa'ya İkilikler", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Aksu, Şener (2015), "Bir Sihirli Şehir Bursa", *Ay Sandalı, Bursa: Patikalar Dergisi* Yayınları.
- Aşık, İlkay (2012), "Bursa Sırları", *Bursa'da Yaşam*, s.362.
- Aşık, İlkay (2016), "Eskidendi", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Atabaş, Hüseyin (2015), "Zamana Tutulan Ayna", *Bursa'da Yaşam*, s.306.
- Atasoy, Ahmet Emin (2016), "Beş Yıldır", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Atasoy, Ahmet Emin (2016), "Bursa'da", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.

- Atasoy, Ahmet Emin (2016), "Bursa'da Sabah", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Atasoy, Ahmet Emin (2016), "Bursa İşçi Pazarı", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Atasoy, Ahmet Emin (2016), "Uludağ", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Akın, Gülten (2016), "Gül Alnacında", *Uzak Bir Kıyıda*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Akıncıoğlu, Niyazi (1985), "Bursa", *Umut Şiirleri*, (Yay. Haz. Ömer Can, Hüseyin Atabaş), İstanbul: Hacan Yayınları.
- Alemdar, Hüseyin (2010), "Bursa Vakti", *Akatalpa*, S:132, Aralık.
- Altay, Kibar (1984), "Mudanya'nın Denizi", *Acının Düştüğü Yer*, Ankara: Kerem Yayınları.
- Asral, Suat Salih (1945), "Uludağ'a", *Güneş Altında*, İstanbul: Zeliç Basımevi.
- Asral, Suat Salih (1958), "Yeşil", *Türk Dili*, 1958, s.556.
- Asya, Arif Nihat (1995), "Bursa", *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Aşık, İlkey (2012), "Bursa Sırları", *Bursa'da Yaşam*, 362.
- Attila, Osman (1958), "Bursa'ya", *Türk Dili*, Ekim, S:85, s.21.
- Batu, Selahattin (1949), "Bursa'da Yeşiller", *Bursa'da Yeşiller*, Ankara: Güney Matbaası.
- Batu, Selahattin (1968), "Bursa'dan Selam", *Bursa'dan Selam*, Varlık, Ağustos, S:628.
- Batu, Selahattin (1949), "Ulu Cami'de Öğle", *Bursa'da Yeşiller*, Ankara: Güney Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.O.
- Bektaş, Cengiz (1990), "Görüş Bursa Tutukevindeki", *Onu Bir-den*, İstanbul: Cem Yayınevi.
- Benekay, Yahya (2008), "Gemlik Körfezi'ndeki Kasabam", *Memleket Şiirleri Antolojisi*, (Der. Bilge Ekinci), Ankara: Elips Kitap.

- Beyatlı, Yahya Kemal (1976), *Bitmemiş Şiirler*, İstanbul: Yahya Kemal Enstitüsü Yayınları.
- Beyatlı, Yahya Kemal (1974), “Kaybolan Şehir”, *Kendi Gök Kubbe-miz*, İstanbul: Yahya Kemal Enstitüsü Yayınları.
- Bilgiç, Ali (2016), “Senin Gözlerin Yoksa İznik Mi?”, *Cumhuriyet-ten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Bölükbaşı, Rıza Tevfik (1956), “Bursa’da Yunus Emre’ye Arma-ğan”, *Edebiyatımızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Basımevi.
- Büyükkşekerci, Hilmi (2002), “Karacabey’de Saman Arabaları”, *Bursa’da Yaşam*, Ekim, s.138.
- Canbolat, İbrahim Serhat (2009), “Kubbeler Altında Bursa’da”, *Dünyanın Poetik Dili*, İstanbul: Alfa Aktüel Yayınları.
- Cengiz, Metin (2015), “Bursa”, *Bursa’da Yaşam*, Ağustos, s.310.
- Cumalı, Necati (1980), “Çekirge Sürüleri”, *Aç Güneş*, İstanbul: Karacan Yayınları.
- Çağlar, Behçet Kemal (1958), “Abdal Murad”, *Türk Dili*, S:82, s.495-496.
- Çağlar, Behçet Kemal (2016), “Bursa Düşü”, *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Çağlar, Behçet Kemal (1958), “Bursa Notları”, *Türk Dili*, S:82, s.495-496.
- Çakmak, İbrahim Tarık (1956), “Bursa’da Sabah”, *Edebiyatımızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Basımevi.
- Çakmak, İbrahim Tarık (1956), “Bursa’da Yeşil’de”, *Edebiyatı-mızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Bası-mevi.
- Çalıkluşu, Nevzat (1983), “Fetih Günlüğü”, *İklimler Değişir*, İstanbul: Sanat Kitabevi.
- Çelik, Âba Müslim (2016), “Çinkolu Kahve Sokağı”, *Bursa’da Yaşam*, Mayıs, s.335.

- Çelik, Âba Müslim (2009), “İnkaya Çınarı'nın Cebi”, *Bursa Lirikleri*, Bursa: Düşlem Yayınları.
- Çelik, Âba, Müslim (2009), “Koza”, *Bursa Lirikleri*, Bursa: Düşlem Yayınları.
- Çelik, Âba Müslim (2016), “Servinaz Oteli”, *Bursa'da Yaşam*, Mayıs, s.335.
- Çelik, Âba, Müslim (2016), “Ulubat Gölü'nün Kırlangıçları”, *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Çelik, Turgut (2013), “Bursa'da Hüsnügüzel Evi”, *Çinikitap*, Eylül- Ekim, S:20, s.17.
- Çelik, Turgut (2016), “Bursa Üstüne Rubailer”, *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Çetin, Mehmet (1989), “Bursa Günleri Şiir Notları-II”, *Birağızdan*, İstanbul: Alan Yayıncılık.
- Çokduru, Erdoğan (2000), “Avanak II”, *Karnaval Gecesi*, (Haz. Şadan Gökovalı), Salihli: Salihli Belediyesi Kültür Yayınları.
- Çur, Arzu (2002), “Umudun Dağı”, *Öteki-siz*, S:16, Kasım, s.38.
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü (1977), “Bursa Söylevi”, *Horoz*, İstanbul: Cem Yayınevi.
- Defne, Zeki Ömer (1971), “Bursa'm Benim”, *Denizden Çalınmış Ülke*, İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Demirci, Nuri (2016), “Haberiniz Olsun”, *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Demirtaş, Rasim (1999), “Çivit Mavisi Bursa”, *Duygu Sayacı*, Ankara: Duygu Sayacı Yayınları.
- Demirtaş, Rasim (2016), “Eylül'de Mudanya'da”, *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Demirtaş, Rasim (2015), “Fatmagüller Açar Bursa'da”, *Bursa'da Yaşam*.

- Dertsiz, Özlem Tezcan (2013), "Mudanya Fotoğrafları", *Bursa'da Yaşam*, Haziran, s.409.
- Dertsiz, Özlem Tezcan (2013), "Mudanya Hallerim", *Bursa'da Yaşam*, Haziran, s.408.
- Dinamo, Hasan İzzettin (1990), "Bursa'da Hergelik İçin Gazel", *Tuyuğlar*, İstanbul: Gerçek Sanat Yayınları.
- Doğan, M. Mahzun (2000), "Bir Eflatun Kelebek", *Kar Yağıyor Yeryüzünün Kalbine*, Ankara: Kalan Yayınları.
- Doğru, Yasin (2009), "Medresede Şifa Demleri", *Gül Ateş*, İstanbul: Sır Yayıncılık.
- Ersoy, Mehmed Akif (2009), "Bülbül", *Safahat*, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Ertepinar, Coşkun (1996), "Osman Gazi Destanı", *Şiir İkliminde Bir Ömür*, Ankara: Kültür Ofset Ltd. Şti.
- Evliyagil, Necdet (1982), "Bursa", *İstanbul Düşü*, Ankara: Ajans-Türk Basın ve Basım.
- Eyüboğlu, Bedri Rahmi (2015), "Karadayı'ya Mektup", *Dol Karabakır Dol*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Geçer, İlhan (1944), "Bursa", *Uludağ*, Mart, S:64, s.57.
- Geçer, İlhan (1986), "Gemlik İçin Mısıralar", *Hüzzam Beste*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Geçer, İlhan (2016), "Hatıralar Şehri", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Geçer, İlhan (1960), "Kubbeler Şehri", *Belki*, Ankara: Ajans Türk Matbaası.
- Geçer, İlhan (1946), "Özlediğim Şehir", *Uludağ*, Ocak-Şubat, S:75.
- Gerçeksöz, İsmail (2016), "Bursa'da Sonbahar Geceleri", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Gerçeksöz, İsmail (2016), "Bursa'nın Destanı", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.

- Gerçeksöz, İsmail (1948), “Gülsüm Nine”, *Cumhuriyet Devrinde Bursa İçin Yazılmış Şiirler*, (Haz. Rüknettin Akbulut), Bursa: Emek Basımevi.
- Gerçeksöz, İsmail (1948), “Muradiye Yolları”, *Cumhuriyet Devrinde Bursa İçin Yazılmış Şiirler*, (Haz. Rüknettin Akbulut), Bursa: Emek Basımevi.
- Gezer, Nadir (2016), “İpeğin İnce Yolundan”, *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Göktürk, M. Gündüz (1983), “Bursa’da Gezi”, *En Güzel Bursa Şiirleri*, (Haz. Nevzat Çalikuşu), Bursa: Sanat Kitabevi Yayınları.
- Göktürk, M. Gündüz (1959), “Şehir”, *Bir Şehir Getiriyorum*, Bursa: Göktürk Yayınları.
- Günbaş, Ahmet (2006), “Bursa Sarhoşu”, *İpek Yarası*, İzmir: İmbat Yayınevi.
- Günbaş, Ahmet (2011), “İnkaya Çınarı”, *Aşk Boyu Sürgün*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Gürler, Celal Sıtkı (1956), “Bursa”, *Edebiyatımızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Basımevi.
- Gürler, Celal Sıtkı (1939), “Uludağ’da Akşam”, *Uludağ*, Nisan, S:21.
- Güven, Metin (2004), “Arap Şükrü Sokağı”, *Akatalpa*, Nisan, S:52, s.3.
- Güven, Metin (2010), “Üçgen”, *Kedi Uykuları*, İstanbul: Kibele Yayınları.
- Hacıhasanoğlu, Muzaffer (1974), “Bursa”, *Türk Dili*, S:270, s.484
- Hacıtahiroğlu, Abdullah Öztemiz (1966), “Gemlik Körfezi’nde Yaz”, *Tercüman*, 10 Ağustos.
- Hakkı, Ruşen (2005), “Bursa’da Bir Şaşkın Gezgin”, *Balkonda Akşamüstü*, İstanbul: Gerçek Sanat Yayınları.
- Hasan Hüseyin (1992), “Bir Ozan Bir Ressam Bir Deniz”, *Kandan Kına Yakılmaz*, Ankara: Bilgi Yayınevi.

- Hasan Hüseyin (1995), "Bursa Hapishanesi", *Tohumlar Tuz İçinde*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Haşal, Hilmi (2015), "Kasketli Gölge", *Kalbimin Başkenti*, Bursa: Asa Kitabevi.
- Haşal, Hilmi (2016), "Ömrüm Bursa", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Işık, İlkey (2012), "Bursa Surları", *Bursa'da Yaşam*, Kasım.
- İlhan, Attila (2019), "Kim Kaldı", *Elde Var Hüzün*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- İlhan, Attila (2016), "Bursa'dan Yaylımateş", *Sisler Bulvarı*, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- İmer, Kemal (1984), "Üç Ağaç", *Yaz Türküsü Yüreğimin*, Bursa: Tunalı Basımevi.
- İmer, Kemal (1984), "Uludağ ve Erdem", *Yaz Türküsü Yüreğimin*, Bursa: Tunalı Basımevi.
- İnal, Faruk Yaşar (1992), "Dünya Barışı", *Kasabam*, Bursa: Ata Ofset.
- İnal, Faruk Yaşar (1992), "İnegöl'e Özlem", *Kasabam*, Bursa: Ata Ofset.
- İnal, Yaşar Faruk (1993), "Setbaşı Köprüsü", *Tahtakuşlar*, İstanbul: Dilem Yayınevi.
- İnal, Yaşar Faruk (1993), "Uludağ", *Tahtakuşlar*, İstanbul: Dilem Yayınevi.
- İnal, Faruk Yaşar (1992), "Zamanın Aynasında İnegöl", *Kasabam*, Bursa: Ata Ofset.
- Kansu, Ceyhun Atuf (1970), *Bursa Bıçağı Gençliği*, *Sakarya Meydan Savaşı*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Kansu, Ceyhun Atuf (1970), "Bursa'da On Bir Türbe", *Sakarya Meydan Savaşı*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Kansu, Ceyhun Atuf (1970), "Domaniç Dağları'nda Bir Yaylı", *Sakarya Meydan Savaşı*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Kansu, Ceyhun Atuf (1970), "Dut Ağaçları İnegöl'de Kanlıydı", *Sakarya Meydan Savaşı*, Ankara: Bilgi Yayınevi.

- Kansu, Ceyhun Atuf (1998), "Melina Mercouri", *Bağımsızlık Güllü/ Buğday Kadın Gül ve Gökyüzü*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Karaer, Mustafa Necati (1976), "Çarşılar Kapanmadan", *Hisar*, S.113, s.8, Şubat.
- Karakoç, Bahaeddin (1991), "Bursa'da Can Esrik Yeşil", *Uzaklara Türkü*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Karatay, Namdar Rahmi (1941), "Bursa'da Lodos", *Uludağ*, Mayıs, S:35, s.14.
- Kaya, Mücahit (2009), "Uludağ", *Ermiş Sevinci*, İstanbul: Sur Yayınları.
- Kaya, Ziya (2016), "Deliçay", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Kaya, Ziya (2016), "Zeytin Yeşili", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Kayabaşı, Nahit (2016), "Erguvan Masalı", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Kayabaşı, Nahit (1998), "Güzelkız Sokağı", *Saklı Sözler*, Düşlem Yayınları: Bursa.
- Kayabaşı, Nahit (2009), "Kiraz Çürüğü", *Akatalpa*, S:115, s.7.
- Koca, Mücahit (2011), "Ulucami'nin Teri", *Alaturka Divan*, İstanbul: Sur Yayınları.
- Koca, Mücahit (2011), "Süleyman Çelebi", *Alaturka Divan*, İstanbul: Sur Yayınları.
- Kubat, Muharrem (2016), "İznik Güzellemesi", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Külebi, Cahit (2013), "Denizin Getirdikleri", *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Mehrizat (2016), "İnegöl Akşamları", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.

- Mengüşoğlu, Metin Önal (2016), *İnkaya Çınarı”, Bize Kefen Biçene Bak*, İstanbul: Okur Kitaplığı.
- Nazım Hikmet (2008), *“Af”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008) *“Benerci Kendini Niçin Öldürdü?”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Beşinci Mektup”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Bir Acayip Duygu”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Gözlerin”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Hoş Geldin”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- 264
- Nazım Hikmet (2008), *“Lodos”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Mani”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Memleketimden İnsan Manzaraları”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Uludağ’a Dair”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Yatar Bursa Kalesi’nde”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Muharebeler ve Düşman Elinde Kalanlar ve Kartallı Kâzım’ın Hikâyesi”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“Yıl 1920 ve Arhaveli İsmail’in Hikâyesi”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), *“12 Kasım 1945”, Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

- Nazım Hikmet (2008), "20 Kasım 1945", *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nazım Hikmet (2008), "13 Aralık 1945", *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Nesin, Aziz (2013), "Bursa'da Sürgünken", *Yurt Gezileri*, İstanbul: Nesin Yayınevi.
- Nihal, Şükufe (2008), "Uludağ Akşamları", *Şiirler (1918-1970)*, (Yay. Haz. Yaprak Zihnioğlu), İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Nihal, Şükufe (2008), "Uludağ'ın Çobanları 1", *Şiirler (1918-1970)*, (Yay. Haz. Yaprak Zihnioğlu), İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Nihal, Şükufe (2008), "Uludağ'ın Çobanları 2", *Şiirler (1918-1970)*, (Yay. Haz. Yaprak Zihnioğlu), İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Odabaşı, Yılmaz (2000), "Yollarda Büyüttüğü Şarkılar1", *Aşk Bize Küstü*, İstanbul: Scala Yayıncılık.
- Oktay Rifat (2015), "Muradiye Sultan Mezarlığı", *Bütün Şiirleri 1*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Orhan Veli (2021), "Gemliğe Doğru", *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Eksik Parça Yayınları.
- Orhan Veli (2021), "Kaside", *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Eksik Parça Yayınları.
- Ozansoy, Halit Fahri (1944-1945), "Bursa'da Akşam", *Uludağ*, S:68-69
- Ozansoy, Halit Fahri (1945), "Uludağ", *Uludağ*, Temmuz- Ağustos- Eylül, S:72.
- Önalp, Mehmet (1989), "Bursa", *Öner Sanat*, 15 Ekim, S:11, s.13.
- Önalp, Mehmet (2016), "Bursa Hapishanesi'nde", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Özkan, Hakkı (1983), "Bıçaklar", *Güneşli*, İstanbul: Yazko Yayınları.
- Özoğuz, Güner (2016), "Mahfel Kahvesi", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.

- Özoğuz, Güner (2016), "Yeşil Çay Bahçesi", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Özsan, Niyazi (2007), "Bahçeler Arasında Bir Şehirken Bursa", *Bursa'da Yaşam*, Haziran, s.33.
- Özsan, Niyazi (2007), "Bursa'da İlkyaz", *Bursa'da Yaşam*, Haziran, s.32.
- Özsan, Niyazi (2011), "Kamberler Mahallesinde Anlı Şanlı Bir Düğün", *Bursa'da Yaşam*, Mayıs, s.230.
- Özsan, Niyazi (2016), "Ölü Macar Kralı", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Özsan, Niyazi (2016), "Yahudilik", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Özsan, Niyazi (2007), "Zeytin Ağaçları", *Bursa'da Yaşam*, Haziran, s.33.
- Özturanlı, Mustafa (t.y), "Bursa'nın Eski Evleri", *Yasavul*, İstanbul: Sanat-Koop Yayınları.
- Özturanlı, Mustafa (2016), "İçimsıra Başka Kentler", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Par, Arif Hikmet (1962), "Yeşil'deyim", *Şiir- Bursa Antolojisi* (Haz. Yaşar Faruk İnal), Bursa: Yıldız Matbaası.
- Peker, Hüseyin (2014), "Dört Kapılı Bursa", *Beni Oyuna Kaldır*, İstanbul: Noktürn Yayınları.
- Pirhasan, Barış (1985), "İznik Yolunda", *Tarih Kötüdür/ İmzasız El Yazıları*, İstanbul: Adam Yayınları.
- Sait Faik (1997), "Bursa'da Bir Kandil Gecesi", *Şimdi Sevişme Vakti*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Soykut, İ. Hilmi (1961), "Bursa Akşamları", *Mahrem Şeyler*, İstanbul: Yenilik Basımevi.
- Sönmez, Muharrem (2012), "Çocuk, Düş ve Bursa", *Bursa'da Yaşam*, s.422.

- Suphi, İsmail (1979), "Uludağ'a Kar Yağıyor", *Sanat Emeği*, Ocak, S:11.
- Tan, Turgut (2015), "Bursa 1957", *Kaç Gece Var*, İstanbul: Broy Yayınevi.
- Tan, Turgut (1983), "Uludağ Bu!", *Sessiz Sonsuz Yaz Akşamları*, İstanbul: Akçay Yayınları.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (1998), "Bursa'da Zaman", *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Tarancı, Cahit Sıtkı (2015), "Bir Şey", *Otuz Beş Yaş* (Der. Asım Bezirci), İstanbul: Can Yayınları.
- Tarlan, Ali Nihat (2016), "Yeşil" *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Taşkın, İbrahim Ünal (1991), "Bursa'ya Gazel", *Şiirler*, İstanbul: Sur Yayınları.
- Taşkın, İbrahim Ünal (1991), "Çiçekleri Uludağ'ın", *Şiirler*, İstanbul: Sur Yayınları.
- Taşkın, İbrahim Ünal (1991), "Kadim Kitaplar Gibi", *Şiirler*, İstanbul: Sur Yayınları.
- Taşkıran, Faruk (1948), "Bursa'ya Doğru", *Cumhuriyet Devrinde Bursa İçin Yazılmış Şiirler*, (Haz. Rüknettin Akbulut), Bursa: Emek Basımevi.
- Tecer, Ahmet Kutsi (2009), "Kaplıcada İhtiyar Aslan", *Bütün Şiirleri* (Haz. Leyla Tecer), İstanbul: Bilge Kültür Sanat.
- Tecer, Ahmet Kutsi (2009), "Nilüfer", *Bütün Şiirleri* (Haz. Leyla Tecer), İstanbul: Bilge Kültür Sanat.
- Tepeyran, Ebubekir Hazım (1988), "Marmara'nın Venüsü", *Marmara'nın Venüsü*, (Haz. Abdülkadir Hayber), Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Turan, Güven (2016), "İznik", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Turanlıoğlu, Uluğ (1990), "Bursa", *Bir Edine Armağanı*, Edirne: Edirne Matbaası.

- Uşaklı, Ömer Bedrettin (1945), "Bursa'da Akşam", *Yayla Dumani*, Ankara: Cumhuriyet Matbaası.
- Uysal, Ahmet (1994), "Bursa'da Sisli Bir Sokak", *Sularla*, İstanbul: Yeni Biçem Yayınları.
- Uysal, Halil (1966), "Bursa Deniz Değildir", *Yersu*, Ankara: Memleket Yayınları.
- Uğur, Yusuf Ziya (1948), "Bursa'da Sabah", *Cumhuriyet Devrinde Bursa İçin Yazılmış Şiirler*, (Haz. Rüknettin Akbulut), Bursa: Emek Basımevi.
- Uğur, Yusuf Ziya (1956), "Nilüfer Kıyısında", *Edebiyatımızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Basımevi.
- Uzunköprülü Basri Karakuş (1946), "Bursa'ya Sesleniş", *Uludağ*, Kasım- Aralık, S:80, s.18.
- Ülgener, Emin (1956), "Bursa", *Edebiyatımızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Basımevi.
- 268 Üney, Selami (1987), "Herkes Sana Şiir Yazmış", *Bursa Ansiklopedisi*, (Ed. Yılmaz Akkılıç), C:2, Bursa: Bursa Hakimiyet Yayını.
- Üney, Selami (2011), "İnegöl Hatırası", *İnegöl Şiirleri*, (Der. Turhan Şahin), İnegöl: İnegöl Belediyesi Kültür Yayınları.
- Üney, Selami (1985), "Setbaşı Köprüsü", *Yaşamak Öylesine Güzel Ki*, Bursa: Öz Yılmaz Matbaası.
- Üney, Selami (1985), "Yaz Akşamları", *Yaşamak Öylesine Güzel Ki*, Bursa: Öz Yılmaz Matbaası.
- Üney, Selami (1985), "Yolunu Bursa'ya Düşürsene", *Yaşamak Öylesine Güzel Ki*, Bursa: Öz Yılmaz Matbaası.
- Üren, İhsan (2002), "Bursa'dan Ben de", *Sis Zaman, Düş Zaman*, İstanbul: Doğa Yayıncılık.
- Üren, İhsan (2002), "Duaçınarı...", *Sis Zaman, Düş Zaman*, İstanbul: Doğa Yayıncılık.
- Üren, İhsan (1995), "İznik", *Çiğ Bir Çığ*, İstanbul: Suteni Yayıncılık.
- Yağcıoğlu, Halim (1993), "Ateş Böcekleri", *Türk Dili*, Mart, S:64, s.192.

- Yağcıoğlu, Halim (1969), "Başka Açıdan", *Türk Dili*, S:201, s.299, Haziran.
- Yağcıoğlu, Halim (1969), "Bursa", *Türk Dili*, S:201, Haziran, s.297.
- Yağcıoğlu, Halim (1969), "Gemlik", *Türk Dili*, Haziran, S:201, s.299.
- Yağcıoğlu, Halim (1969), "Mudanya", *Türk Dili*, S:201, 298.
- Yağcıoğlu, Halim (1993), "Yeşil Deniz", *Türk Dili*, S:64, s.192.
- Yağcıoğlu, Halim (1969), "Yeşil Üstüne", *Türk Dili*, Haziran, S:201, s.298.
- Yanar, İlhami (2016), "Bursa'nın Tasviri", *Cumhuriyetten Günümüze Bursa Şiirleri*, (Haz. Nahit Kayabaşı), Bursa: Nilüfer Belediyesi Yayınları.
- Yanar, İlhami (1948), "Emsalsiz Bursa", *Cumhuriyet Devrinde Bursa İçin Yazılmış Şiirler*, (Haz. Rüknettin Akbulut), Bursa: Emek Basımevi.
- Yenisey, Fazıl (1956), "Bursa'dan Son Ayrılış", *Edebiyatımızda Bursa*, (Haz. Fazıl Yenisey), İstanbul: Berksoy Basımevi.
- Yıldız, Halime (2010), "İki Bakır Bakraç", *Yüz Yılın Yüz Şiiri Bulgaristan Türk Şiiri Antolojisi*, (Haz. Osman Baymak), Prizren: Bay Yayınları.
- Yırcalı, Sıtkı (1959), "İpek Şehir Bursa", *Üçüncü Katın İnsanları*, Ankara: Ajans Türk Yayınları.
- Yurttaş, Hüseyin (2014), "Bursa Düşleri", *Aşka Bahar Yetmez*, İstanbul: Tekin Yayınevi.
- Yurttaş, Hüseyin (2014), "Nilüfer", *Sevgiler Kanarken*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

1.4. Denemeler

- Ahmet Haşim, (2016), *Gurebâhâne-i Laklakan*, (Haz. Nazım Hikmet Polat), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ayvazoğlu, Beşir (1995), *Şehir Fotoğrafları*, İstanbul: İnsan Yayınları.

- Batur, Enis (2022), *Göl Yazı*, İstanbul: Sel Yayınları.
- Kansu, Ceyhun Atuf (2017), *Balım Kız Dalım Oğul*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Kutlu, Mustafa (1999), *Şehir Mektupları*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (1998), *Beş Şehir*, İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (2019), *Yaşadığım Gibi*, (Haz. Birol Emil), İstanbul: Dergâh Yayınları.

1.5. Gezi Yazıları

- Fatma Fahrünnisa Hanım (2010), *1896 Baharında Bursa*, (Haz. Nezaket Özdemir), Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Güntekin, Reşat Nuri (2008), *Anadolu Notları I-II*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.

1.6. Mektup

- Nazım Hikmet (1976), *Mektuplar 1*, İstanbul: Adam Yayınları.

1.7. Anı

- Aziz Nesin (1982), *Bir Sürgünün Anıları*, İstanbul: Adam Yayınları.

2. Yararlanılan Kaynaklar

- Abadan, Yavuz (1972), *Mustafa Kemal ve Çetecilik*, İstanbul: Varlık Yayınları
- Akçay, Yasin; Çıtiroğlu, Hülya Keskin; Çakır, Alaaddin; Bacak, Gürkan (2014), "İnegöl-Oylat Jeotermal Kaynağının Termal Turizm Açısından Değerlendirilmesi", *Karaelmas Fen ve Mühendislik Dergisi*, 4 (2), s. 27-37
- Aksoy, Feyza (2011), *17. ve 18. Yüzyıl Bursa Evleri Yapı Çözümlemesi*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

- Altınel, Meral (1994), *Tarihi ve Kültürel Varlıkların Turizm Sektöründeki Önemi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Alyılmaz, Semra (2011), “«Aki»- «Ahi» Sözcükleri ve Bursa’da Ahi”, *Kaşgar’dan Endülüs’e Türk-İslam Şehirleri Sempozyumu*, 28-30 Nisan, Bursa.
- Anadol, Cemal (1991), *Türk- İslâm Medeniyetinde Ahilik Kültürü ve Fütüvvetnâmeler*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- And, Metin (2001), “Karagöz”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:24, s.401-403.
- Anonim (2010), *Tarihi Bursa Belediye Binası*, Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş.
- Aras, Ozan (2021), *19. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nda İpekçilik: İmalat, Ticaret ve Vergilendirme*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sivas.
- Ardel, Ahmet (1945), “Bursa Ovası ve Çerçevesi”, *Türk Coğrafya Dergisi*, S : VII-VIII, Ankara, s.62-96.
- Arif Hikmet (2008), *Bursa Seyahati* (Der. Nezaket Özdemir), İstanbul: Sentez Yayınları.
- Aytaç, Ahmet (2015), “Osmanlı Dönemi’nde Bursa İpekçiliği, Dokumacılık ve Bazı Arşiv Belgeleri”, *Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S:13, s.1-11.
- Baçoğlu, Öncü (2010), *Mimari Miras Yönetimi ve Sürdürülebilir Turizm: Batı Anadolu Tarihi Kaplıcaları Örneği*, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Bayram, Mikail (2002), “Bacıyân-ı Rum ve Fatma Bacı”, *Türkler Ansiklopedisi*, C.VI, Yeni Türkiye Yayınları, s.365-375.
- Bozpinar, Cumali (2018), *Osmanlı Devleti’nde İktisadi Zihniyet ve Sanayileşme Sorunsalı: Bursa İpek Sektörü Örneği*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.

- Budakođlu, Salih (2003), "Bursa Kapalı arşı Yangını (1958)", *Atatürkçü Bakış*, 2(3), s.93-113.
- Cansever, Turgut, (2009), *İslâm'da Şehir ve Mimari*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Cansever, Turgut (2010), *Osmanlı Şehri*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Cengiz, İsmail (2008), *Prusa'dan Günümüze Bursa*, Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Çađatay, Neşet (1990), *Ahilik Nedir?*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- akıcı, Mustafa (2010), *Osmanlı Sanayileşme abalarında Bursa İpek Fabrikası Örneği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Çetintaş, Cengiz (2017), *Bursa'nın Yunan İşgaline Girmesi ve İlk Hükümet Krizi*, (e_kitap)
- Dara, Ramis (2019), "Arap Şükrü Sokağı", *Akatalpa*, Temmuz, S:19, s.2
- Doğancı, Kâmil (2005), "Antik Prusa Kenti", *1. Bursa Turizm Sempozyumu Bildiri Kitabı*, 30 Eylül-2 Ekim, Bursa, s.35-40.
- Dorak, Saliha (2015), *Nilüfer ayı ve Nilüfer ayı'na Deşarj Edilen Kimi Arıtma Tesisi Atık Sularının Sulama Suyu Kalite Parametrelerinin Belirlenmesi*, Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Dönmez, Aysun (Ed.) (2012), "Kız Muallim Mektebi'nden Bursa Anadolu Kız Lisesi'ne", *Bursa'nın Köklü Eğitim Kurumları Bursa Kız Lisesi (Bursa Kız Muallim Mektebi)*, Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Emecen, Feridun M. (2020), "Konur Alp Gazi'nin Kimliđi ve Faaliyetlerine Dair Bilinirliđin Sınırları", *Belleten*, vol.84, no.300, s.543-558.
- Emecen, Feridun (1998), "Hudâvendigâr" *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:18, s.285-286.

- Emecen, Feridun, (2012), "Timurtaş Paşa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:41, s.185-186.
- Emekci, Cennet (2011), *Kozahane ve İpek Fabrikaları Üzerine Bir Araştırma: Edirne Kozahane Restorasyonu*, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne.
- Erdal, Gültekin (2016), "Bıçak ve Bıçakta Bursa Markası", *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, C:1, S:1, s.27-34.
- Erler, Şeref (1968), *Bursa'da Eski Eserler Eski Şöhretler*, Bursa: Öz Kardeşler Matbaası.
- Ertuğrul Gazetesi, "Kara Osman'ın Yeşil Bursa'sı Kurtuldu" 12 Eylül 1922.
- Eyice, Semavi (1991), "Ayasofya Camii", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:4, s.219-220.
- Eyice, Semavi (1992), "Büyük Çarşı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:6, s.507-508.
- Eyice, Semavi (1993), "Cem Sultan Türbesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:7, s.286-287.
- Eyice, Semavi (1998), "Hüdavendigar Külliyesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:18, s.290-295.
- Eyice, Semavi (1999), "İrgandı Köprüsü", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:19, s.122-124.
- Güngör, Ali İhsan (1996), *Bursa Bıçakları*, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Gürsoy, Bedri (1984), "100. Yılında Düyun-u Umumiye İdaresi Üzerinde Bir Değerlendirme", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Dergisi (Ord. Prof. Şükrü Baban'a Armağan Sayısı)* C:40, S:1-4, s.17-59.
- Hızlan, Doğan (2008), "Nazım Hikmet, Cahit Sıtkı'ya Neden Kızdı", *Hürriyet*, 25 Aralık.
- Hızlı, Mefail (1998), "Cumhuriyet'in İlanından Önce Uluâbâd, Karacabey ve Bandırma Yörelerindeki Yunan Zulmü", *Ulu-dağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S:1, C:7, 169-182.

- Hülagü, Orhan (1994), *Millî Mücadele Döneminde Bursa ve Havalisi (1918-1922)*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Doktora Tezi, İstanbul.
- İnalçık, Halil (1992), "Bursa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:6, s.445-449.
- Kalfazade, Selda (1995), "Eşrefoğlu Rûmî Camii", *Türkiye Diyanet Vakfı, İslam Ansiklopedisi*, C:11, s.483-484.
- Kaplan, Abdurrahman (2019), *Timur ve Seferleri*, Ankara: Astana Yayınları.
- Kaplanoğlu, Raif (1999), *Bursa'da Mübadele*, İstanbul: Avrasya Etnografya Vakfı Yayınları.
- Kaplanoğlu, Raif (2013), *Elveda Bursa*, Bursa: Avrasya Etnografya Vakfı Yayınları.
- Karakaya, Enis (1999), "Issız Han", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:19, s.201-202.
- Kavaklı, Murat (2007), *Bursa Bıçakçılığı Tarihi*, Bursa: Osmangazi Belediyesi Kültür Yayınları.
- Kaymaz, Fatma (2016), "Erken Dönem Osmanlı Tarih Metinlerine Göre Osman Gazi'nin Orhan Gazi'ye Nasihatleri", *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, S:7, s.147-163.
- Kazıcı, Ziya (1988), "Ahîlik", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:1, s.540-542.
- Keskin, Mustafa Çağhan (2014), "Çağdaş Kaynaklarda Bursa Sarayı'nın Yağmalanması", *Belleten* C:78, S:283, s.891-906.
- Keskin, Mustafa Çağhan (2020), "Bursa'da IV. Mehmed Sarayı", *Belleten*, C:84, S:300, s.585-622, Ağustos.
- Köprülü, Fuad (1988), "Abdal Murad", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:1, s.63-64.
- Köprülü, Fuad (1988), "Abdal Musa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:1, s.65-66.
- Köprülü, Fuad (1991), *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

- Köprülü, Fuad (1976), *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Kumaş, Nursal (2016), "Bursa Mekteb-i İdâdî-i Mülkisi Kuruluşu ve Faaliyetleri", *Cappadocia Journal of History and Social Sciences*, S:6, s.138-149.
- Kumaş, Nursal (2013), "Osmanlı Döneminde Bursa'da Ulaşım Alanında Yaşanılan Gelişmeler", *Mudanya Mütarekesi'nden Günümüze Bursa Uluslararası Sempozyumu*, 26-28 Eylül, Bursa, s.261-290.
- Kurt, Deniz (2007), *Türkiye'de Askeri Eğitimin Modernleşme Sürecinde Işıklar Askeri Lisesi*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kurun Gazetesi (3 Şubat 1938), "Bursa Merinos Fabrikası Atatürk'ün yüksek huzurlarıyla dün açıldı" Yıl:21-3, S:7208-1298
- Mermutlu, Bedri (2013), "Mübadele Sonrası Bursa'da Üretici ve Küçük Esnafın Durumu", *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl:14, S:25, s.267-288.
- Özaydın, Neslihan (2017), *Arşiv Belgeleri Işığında 1855 Depremi ve Bursa Yapılarına Etkisi*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bursa.
- Özcan, Nuri (2012), "Osman Şevki Uludağ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C:42, s.123-124.
- Özel, Yaprak (2019), "Türk Evinde Sokağa Uzanan İç Mekânlar: Çıkmalar", *International Journal of Social and Humanities Sciences*, 3(1), s.143-160.
- Peker, Ekrem Hayri, "Bursa'nın Sinema Tarihi", *Belgesel Tarih*, 2021.
- Polat, Hasan Ali; Akandere, Osman (2019), "Gümülcineli İsmail Bey'in Bursa Valiliği", *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, XIX/39, Güz, 509-532.

- Postalıcı, İkbâl Ece (2019), "Geleneksel Bursa Evleri'nde Mekân Kullanımı Üzerine Bir Okuma", *Kent Akademisi*, C:12, S:4, Kış, s.835-845.
- Rey, Ekrem Reşit (1948), *Ebedi Bursa*, Ankara Kitabevi: Bursa.
- Saraç, Hanife Güçlü (2005), "Bursa Bıçakçılığının Bugünkü Durumu", *II. Bursa Halk Kültürü Sempozyumu Bildiri Kitabı*, 20-22 Ekim, Bursa s.949.
- Sevim, Sezai (2004), "Ermeni Derbendi (Hüdavendigâr ve Sultanönü Sancakları Arasındaki Ulaşımında)", *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl:5, S:7, s.62-69.
- Seyhan, Ertuğrul (1992), "Bursa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:6, s.450-451.
- Sofuoğlu, Adnan, "Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında İşgal Döneminde Bursa", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 2003, C:19, S:55, s.51-82.
- 276 Sönmez, Kâmil (2012), *Kentsel Yenilemenin Fiziksel ve Sosyal Görünümleri: Bursa Kamberler Kent Parkı*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Tanman, M. Baha (1995), "Emir Sultan Külliyesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:11, s.148-151
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (2019), *Yaşadığım Gibi*, (Haz. Birol Emil), Dergâh Yayınları, İstanbul.
- Tansel, Fevziye Abdullah (1964), "Ahmed Vefik Paşa", *Belleten*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, C. XXVIII, S.110, s.117-139, Ankara.
- Taşlıgil, Nuran (1996), "Dünden Bugüne Bursa'da İpekböcekçiliği", *Marmara Coğrafya Dergisi*, C:1, S:1, s.237-246.
- Tatçı, Mustafa (2013), "Yûnus Emre", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:43, s.600-606.
- Tayla, Mustafa (1997), *Bursa Basını*, İstanbul: Bursa Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.
- Tonak, Hacı, "Kayıp Bir Hazine: Bursa Bey Sarayı", *Bursa'da Zaman*, 2014, S:10, s.2-11

Topdemir, Ramazan (2013), *M. Necati Sepetçioğlu'nun Romanları Üzerine Bir İnceleme*, İstanbul: İrfan Yayıncılık.

TBMM Zabıt Ceridesi, I. Devre, C.2.

TBMM Zabıt Ceridesi, I. Devre, C:3.

Yavaş, Doğan (2020), "Murâdiye Külliyesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:31, s.196-198.

Yavaş, Doğan (2007), "Osman Gazi Türbesi" *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C: 33, s.467-468

Yavaş, Doğan (2013), "Yeşilcami Külliyesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:43, s.492-495.

Yazıcı, Mustafa (2010), *Mudanya-Bursa Demiryolunun Yapımı ve İşletilmesi (1873-1908)*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

"Yeni Bursa Gazetesi", Bursa Ansiklopedisi, s.1710-1711.

Yetik, Ümit (2016), "Millî Mücadele Yıllarında İnegöl (1918-1922)", *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S:1, s.107-120.

Yıldırım, Nuran (2020), "Misginler Tekkesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C:30, s.185-186.

Yılmaz, Banu (2015), *Osmanlı Dönemi Bursa Hapishanesi*, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak.

Yılmazyaşar, Hasan (2018), "Bursa Eski Kaplıca: Mimar ve Yapının Orijini Meselesi", *Journal of Anatolia and Balkan Studies*, 1 (2), s.3-43.

Yüceer, Saime (2001), "Bursa'nın İşgal ve Kurtuluş Süreci", *Uludağ Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları*, Bursa.

3. Elektronik Kaynaklar

Akakuş, Recep, *İnegöl'de İlk Cami ve Mescitler- 7*, <https://www.gencgazete.net/kose-yazisi/inegol-de-ilk-cami-ve-mescitler-7-6820/> (Erişim Tarihi:15.10.2022).

- Ata, Feridun (2021), *Nemrut Mustafa Paşa*, <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/nemrut-mustafa-pasa/?pdf=3434>, erişim tarihi: 25.04.2021.
- Baysal, Yüksel (2017), *Yüzbaşı Selahattin'in Gözünden Kurtuluş Savaşı Sırasında Bursa*, <https://www.yenidonem.com.tr/guncel/yuzbasi-selahattin-in-gozunden-kurtulus-savasi-sirasinda-bursa-44010> (Erişim tarihi: 07.10.2022).
- Bursa Gazeteciler Cemiyeti Bursa Ansiklopedisi, *Evlîya Çelebi'de Yeşil Cami*, <http://bgc.org.tr/ansiklopedi/evliya-celebi-de-yesil-cami-y%C4%B1ld%C4%B1r%C4%B1m-bayezithan-oglu-mehmet-han-camii-.html> (Erişim 10.09.2022).
- Bursa Gazeteciler Cemiyeti Bursa Ansiklopedisi, *Gündoğdu (Bursa)*, <http://bgc.org.tr/ansiklopedi/gundogdu-bursa-.html> (Erişim:20.11.2022).
- Bursa Gazeteciler Cemiyeti Bursa Ansiklopedisi, *Karınca Deresi*, <http://bgc.org.tr/ansiklopedi/karinca-deresi.html> (Erişim: 10.11.2022).
- Bursa Gazeteciler Cemiyeti Ansiklopedisi, *Setbaşı Köprüsü*, <http://bgc.org.tr/ansiklopedi/setbasi-koprusu.html> Erişim 09.09.2022
- Eski Bursa Okulları*, <https://www.dergibursa.com.tr/ders-tarih-konu-bursanin-okullari/> (Erişim tarihi 10.09.2022).
- İpekboceğinin Hikâyesi* <http://www.kozabirlik.com.tr/ipekboceginin-hikayesi/> (Erişim 20.09.2022)
- Kaplanoğlu, Raif (2016), *Bir Savaş Gazisi ""Arap Şükrü""*, <https://www.bursa.com/makale/bir-savas-gazisi-arap-sukru-971/> (Erişim 19.11.2022)
- Kaplanoğlu, Raif, *Bursa'yı Modernleştiren Eski Oteller* http://www.bursadakultur.org/eski_oteller.htm (Erişim 22.06.2022).
- Kundakçı, Fatma Aslan, *Mahfel'in Tarihi* <http://www.bursadakultur.org/mahfel.htm> (Erişim:10.11.2022)
- Şen, Fevzi, Dr. *Galip Uzunca'nın Anıları*, http://www.bursadakultur.org/galip_uzunca.htm, (Erişim:22.06.2022)
- 1855 (1271) *Zelzelesi ve Tahribatı*, <http://bgc.org.tr/ansiklopedi/1855-1271-zelzelesi-ve-tahribati.html> (Erişim Tarihi: 27.08.2022).